

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามตัวแปรต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ในการที่จะนำไปสู่การให้ได้มาซึ่งแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนต่อไป สำหรับในบทที่ 3 นี้ จะเป็นการกล่าวถึงรายละเอียดของระเบียบวิธีการวิจัยต่างๆ เช่น การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมาซึ่งผลการวิจัยต่อไป

3.2 ประชากร

ประชากรในการศึกษาประกอบด้วยผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ดังรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละตำบลในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา

ตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนหน่วยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	จำนวนร้อยละของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละตำบล
ตำบลคอหงส์	24,761	35	22.48
ตำบลควนลัง	20,358	28	18.48
ตำบลคลองแห	13,375	22	12.14
ตำบลน้ำน้อย	8,652	15	7.85
ตำบลคูเต่า	6,312	14	5.73
ตำบลท่าข้าม	5,494	10	4.99
ตำบลฉลุง	3,663	8	3.32

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละตำบลในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ตำบล	จำนวนผู้ที่มีสิทธิ	จำนวนหน่วยลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง	จำนวนร้อยละของผู้ที่มี สิทธิเลือกตั้งแต่ละตำบล
ตำบลบ้านพรุ	2,928	7	2.66
เทศบาลตำบล บ้านพรุ	11,503	18	10.44
ตำบลพะตง	3,786	7	3.44
เทศบาลตำบลพะตง	3,167	6	2.88
ทุ่งใหญ่	1,494	4	1.36
คลองอู่ตะเภา	4,657	8	4.23
รวม	110,150	182	100

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา 2547 : มปน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยแบบแผนสำหรับการสุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

1. ทำการสุ่มจำนวนตัวอย่าง จากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งของเขตการเลือกตั้งที่ 3 จากจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 110,150 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบตารางสำเร็จรูปของ Yamane ที่ 95% (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน 2530 : 30) และเมื่อทำการเทียบตารางทำให้ได้จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นจำนวน 400 คน ต่อจำนวนประชากรทั้งสิ้น 110,150 คน

2. สำหรับการสุ่มตัวอย่าง จะทำการจำแนกตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วนตามตารางที่ 3.2 โดยแบ่งเขตการเลือกตั้งที่ 3 ออกเป็น 11 ตำบล 2 เทศบาล จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 110,150 คน

3. นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการจำแนกตามลำดับชั้นอย่างมีสัดส่วนมาทำการแจกแจงร้อยละของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละตำบลต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการจำแนกจากจำนวนร้อยละของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละตำบลต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตำบล	จำนวนตัวอย่าง/ตำบล
ตำบลคอหงส์	90
ตำบลควนลัง	74
ตำบลคลองแห	49
ตำบลน้ำน้อย	31
ตำบลคูเต่า	23
ตำบลท่าข้าม	20
ตำบลฉลุง	13
ตำบลตำบลบ้านพรุ	11
เทศบาลตำบลบ้านพรุ	42
ตำบลพะตง	14
เทศบาลตำบลพะตง	11
ตำบลทุ่งใหญ่	5
ตำบลคลองอู่ตะเภา	17
รวม	400

4. เมื่อทำการสุ่มโดยการจำแนกแจกแจงร้อยละของผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละตำบลต่อจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ขั้นตอนต่อไปคือ การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการหยิบฉลากบ้านเลขที่ในแต่ละหมู่บ้าน เมื่อได้จำนวนบ้านเลขที่ตามหมู่บ้านที่ต้องการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการสุ่มแบบบังเอิญในแต่ละหลังคาเรือนตามบ้านเลขที่ที่ได้หยิบฉลากไว้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ แมคคอลลอสกี และแนวคิดของนักวิชาการ

ท่านอื่นๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 และนำมาเรียบเรียงใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทในด้านเวลา สภาพพื้นที่ โดยมีความเที่ยงตรง (Validity) มากที่สุด

2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน สำหรับแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับ เพศ การศึกษา อาชีพ ภูมิภาค รายได้ สถานะภาพ

ตอนที่ 2 เป็นรูปแบบการเลือกตั้งของประชาชน โดยขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ-สังคมของบุคคล เช่น เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ รายได้ สถานะภาพ หรือระยะเวลาในการตัดสินใจในการเลือกตั้งตัดสินใจเองหรือมีคนแนะนำ เลือกพรรคหรือตัวบุคคลเป็นเกณฑ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบแผนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ภายใต้ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ-สังคม เพราะฉะนั้นหลักการในตอน 3 นี้ จะนำไปสู่การทำนายแนวโน้มและอนาคตทางด้านการเมืองของประชาชนด้วยว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด อย่างเช่น แนวโน้มว่าการเลือกตั้งครั้งต่อไปประชาชนจะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งอย่างเต็มที่หรือไม่ ด้วยเหตุผลอะไร อย่างไร ภายใต้พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม

ตอนที่ 4 อิทธิพลของความรู้สึกทางการเมืองและกฎหมาย

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา โดยอยู่ภายใต้พื้นฐานทางบริบทในด้านเศรษฐกิจ-สังคมในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา

เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จึงนำไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. กิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา โดยจะอยู่ในรูปแบบของยุทธศาสตร์การพัฒนา สำหรับรูปแบบการสนทนากลุ่มนั้น ลักษณะการดำเนินการจะนำเอาผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทั้ง 5 ตอน ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 400 คน มาสร้างเป็นข้อคำถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกิจกรรมการทำสนทนากลุ่ม สำหรับกลุ่มบุคคลที่ผู้วิจัยเชิญมาทำกิจกรรมการสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยใช้หลักการในการเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ (จำนวนผู้ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมสนทนากลุ่ม ไม่นับรวมกลุ่มตัวอย่างในครั้งแรกที่ได้ระบุไว้)

(1) ให้กลุ่มตัวอย่าง (จากจำนวน 400 คน) ในแต่ละตำบลระบุชื่อตัวแทนในพื้นที่คนละ 1 รายชื่อ โดยวิธีการสรรหานั้นจะอยู่บนพื้นฐานของผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ สังคม ในอดีตและ ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยคุณค่าของผู้ให้ข้อมูลจะอยู่ในแง่มุมมองของการมองปรากฏการณ์แบบคนใน (emic) ของเขาดังหัวข้อต่อไปนี้

- เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกระแสหลัก (mainstream) เช่น อาจจะเป็นสมาชิกกลุ่มพัฒนาต่างๆ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์ ฯลฯ
- เป็นผู้ที่ทันสมัยหรือทันต่อเหตุการณ์
- เป็นผู้ที่ชอบแสดงความคิดเห็น และเป็นผู้ที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่าผู้อื่น เช่น เป็นผู้ที่ถูกคิดหรือพยายามหาคำอธิบายให้กับแบบแผนพฤติกรรมที่คนในชุมชนกระทำกันจนเคยชินและเห็นเป็นเรื่องธรรมดา พร้อมทั้งมองเห็นความแตกต่างของค่านิยมความเชื่อที่คนในชุมชนของตนมีเมื่อเทียบกับชุมชนอื่น

เมื่อได้ชื่อของกลุ่มตัวอย่างระบุมานแล้ว นำรายชื่อดังกล่าวมาหาผู้ที่ถูกระบุชื่อซ้ำมากที่สุด (ในตำบลนั้นๆ) เป็นจำนวนตำบลละ 1 คน จากจำนวนทั้งหมด 11 ตำบล 2 เทศบาล เพราะฉะนั้นจะได้จำนวนผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 13 คน จำนวน 4 กลุ่ม มาเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินกิจกรรมการสนทนากลุ่มทั้ง 4 ครั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบงานวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นมีวิธีการ 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

1. การเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นข้อมูลจากสถานที่ราชการ เช่น สำนักงาน กกต.จังหวัดสงขลา เอกสารดังกล่าวได้แก่ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แผนที่จำนวนสถิติผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนคดีการทุจริตการเลือกตั้ง เป็นต้น
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามจากพื้นที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 11 ตำบล 2 เทศบาล เมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินกิจกรรมการสนทนากลุ่มทั้ง 4 ครั้ง จากตัวแทนตำบล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ทำการศึกษาวิจัยเพื่อที่จะได้ข้อมูลใน 2 ขั้นตอนด้วยกัน โดยขั้นตอนที่ 1 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social science for window = SPSS for window Version 11.0) ในการวิเคราะห์เพื่อหาผลการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ส่วนวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 เป็นการนำผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ที่ 1 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มาใช้ในรูปแบบในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นเครื่องมือในการอธิบายและสร้างเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรม การเลือกตั้งเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อไป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ การวิจัยในข้อที่ 1 นั้นใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ ไคสแควร์

$$\text{จากสูตร } \chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 นั้น จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมการสนทนากลุ่ม มาเป็นตัวอธิบายและทำความเข้าใจ สร้างเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา